

[Poul Møller.]

til de andre. Men jeg vil altså bede om, at man ruster sig til det kommende EFTA-møde med den nordiske enighed, der kan opnås, og at man ikke giver afkald på nogle af de muligheder, der kan opnås for at blive respekteret af Storbritannien i forhandlinger.

Denne svigten fra britisk side har også gjort vor markedspolitik på længere sigt problematisk. Det er ikke den konservative folketingsgruppes opfattelse, at den i dag vil anbefale, at vi skal gå ud af EFTA, eller at vi skal søge ind i fællesmarkedet; så kaotisk tilstanden ligger både i EFTA og i fællesmarkedet, føler vi ingen trang til at give et sådant råd i dag, tværtimod føler vi, at vi i hvert fald har brug for tid til nøgterne overvejelser i den situation, der bliver skabt forhåbentlig efter ministerrådsmødet i næste uge. Men da England har vist i handling, at vi ikke kan regne det som en makker, der helt ud vil opfylde forpligtelserne inden for frihandelsområdet, og da den nye engelske regering næppe har tanker om en fælleseuropæisk markedspolitik, så er det af folketinget den 4. august 1961 vedtagne dagsordensforslag en i luften frit svævende beslutning. Det har ikke længere nogen jordforbindelse, det har ikke nogen forbindelse til de politiske realiteter i Europa, og det har måske ikke engang længere nogen retskraft — jeg er ikke retskyndig nok til at sige, om der er kraft længere i en bemyndigelse vedtaget ved et dagsordensforslag, når nyvalg har fundet sted.

Vi mener derfor, at vi med respekt for vore internationale forpligtelser må se i øjnene, at vore markedsmuligheder er forringet; klemmen strammer omkring Danmark. Den markeds-klemme, vi altid har været sikre på at vi vidste vi var i, denne klemme strammer nu omkring vort land. Vi har 15 pct.s afgiften, som Storbritannien har gennemført, vi har landbrugsregulativerne, som trådte i kraft i november i fællesmarkedet, vi har baconforhandlinger i øjeblikket med Storbritannien, om hvilke vi ikke ved noget, men hvor vi også kan se en britisk tendens til en stærk favorisering af den hjemlige produktion. Klemmen strammer, og vi må derfor stå frit og uafhængigt, vi må alene være bundet af de

internationale forpligtelser, vi har indgået, og af vore egne interesser. Vi må med det som grundlag efter det konservative folkepartis mening følge markedsudviklingen og være i stand til og gøre os i stand til at udnytte de muligheder, den vil byde os, til gavn for Danmarks økonomiske frihed, sikkerhed og integritet.

Baunsgaard: Det skridt, som den nye engelske regering tog, da den kort efter sin tiltræden indførte en særtold på 15 pct. for industrivarer, er af mange grunde beklageligt og må hos små lande genkalde fornemmelsen af, at store lande kun respekterer indgåede aftaler, så længe disse er til fordel for dem selv. England har ikke optrådt hverken anderledes eller mere udfordrende, end man så ofte tidligere har set store lande gøre det.

Der er imidlertid grund til at understrege, at mange så hen netop til England som den af de tidligere europæiske stormagter, der bedst ville repræsentere viljen til frigørelse af det internationale handelssamkvem. Netop fordi man hos mange både i og uden for Europa havde næret større tillid til England end til de øvrige gamle europæiske stormagter, føles skuffelsen så stærk. Måske er man i England ikke klar over dette forhold, og derfor forstår man måske endnu ikke, hvor meget man slog i stykker, da man brød en lang række internationale aftaler. Tilliden til aftaler med store lande har igen fået et knæk. Hvor stort dette knæk vil være, afgøres af, om England besinder sig på hurtigst muligt at finde udvej for den afvikling, som må komme snart, hvis der ikke skal blive tale om en varig skade.

Vi i Europa er vel nok tilbøjelige til at lægge mest vægt på de forstyrrelser, det engelske skridt vil medføre for den europæiske handel og for den europæiske markedsudvikling. Hvor vigtigt dette end er, er der dog grund til at understrege, at betydningen for forholdet mellem Europa og de nye lande på længere sigt kan vise sig nok så vigtig. Det hører desværre til den europæiske tragedie, at vi i Europa aldrig har forstået, hvor meget der stod på spil, når vi oprådte herskende over for omverdenen og tydeligt lod andre forstå, at deres interesser altid måtte vige for Europas.